

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Μουσ. VIII, 42/1970*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΠΙΘΟΡΑΧΕΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΑΣΤΑΝΕΩΝ.

Νο. 1968/1970

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συν. 1968/Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Η. Π. Ο. Ρ. Ο. Χ. Σ. Τ. Ο. Ν.*
(παλαιότερον ὄνομα: *Μ. Α. Ρ. Ο. Φ. Ξ. Ξ. Α.* Επαρχίας... *Κ. Π. Κ. Ξ.*...
Νομοῦ... *Κ. Π. Κ. Ξ.*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Νικολάου*
Ῥεσκαυιάδης.. ἐπάγγελμα *Διδακταλός*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Χέρσου... Κι. Π. Ξ.*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *Σ. Ξ. Ξ. Α.*...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ἐμ... Π. Ο. Χ. Π. Ξ... Δι... Ἀπαῖοι.*
Εἴται... ἡ. Π. Ξ. Ξ. Ξ... Ἀπ... Π. Ξ... Ἐξήντα... ἔτων.
ἡλικία *60-85* γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀ. Γ. Ρ. Ἀ. Ξ. Α. Ξ. Α. Ξ.*
..... τόπος καταγωγῆς *Κ. Α. Ξ. Ξ. Α. Ξ.*
Β. Α. Ξ......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(β)

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ πεδιναὶ περιοχαὶ προορίζοντο διὰ*
σποράν καὶ ποιμνίων. ἡ δὲ περὶ τὴν κοινὴν αἱ ὄρειαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων.
Ὑπὴρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *ἢ χωρὶς... χωρίζονται*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ αἰς τοὺς μοναχικοὺς...
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Διανομένης... π.χ. ἀπὸ τοῦ πατρὸς... ἀπὸ τοῦ πατρὸς...*
τοῦ πατρὸς... ἀπὸ τοῦ πατρὸς... ἀπὸ τοῦ πατρὸς...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν;

Δεχθῆναι ἐν χροῖον τὸ ἀπόστολον.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... Δις ὑπάρχον

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) . . .

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησάμενος οὖν τοῦ περιβάλλοντος ἑρμηνεύοντος
καὶ πᾶσαν γὰρ αὐτὴν ἀνδρῶν

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

Ἐχρηματοποιήθη... οἱ παραχρησάται...

6) α) Οι νέοι και οι νέες του τόπου που επηγάιναν δι' ανεύρεσιν
ἐργασίας; ... Ναι... ἐπ' η' αὐτοὶ ἐκ. Ρω. 6:13. πρὸς.

Τη. 2. 4. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 83

β) Ἐπήγειναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; . *Δεχ. ἐπήγειναν ἐποχικῶς*

ἡ πρῶτη ἀρχαία τοῦ νῦν ἀρχαίου ἐκείνου διὰ
τὴν περιεσομένην εἶναι.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) γλόξης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Επιπλέον, με βάση τις πληροφορίες που
έχουμε, οι πληροφορίες που είναι διαθέσιμες...

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας : 1938

Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; . Εδῶ .. μὲν . νῦν . Ε. Γ. Ράδου ἀφ' ἑσθιν . ἀρξάντων ἐκ προσηχίας

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονότερο, δίτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα έχρησιμοποίητο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;
Ποίος κατεσκεύαζε τὸ άροτρον τούτο ή από πού έγινετο ή προμή-
θεια αυτού ;

Ἐχρησιμοποίητο το ελκυστικό άρθρο ως μεταφρερόν
τύπου ἁρξολογίου Βολαν. ἢ καὶ ὁμοίως μετὰ τοῦ ἴου

Παραθέσατε ^{αριθμ. (1) 1} σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1 Σερραβ. 4... ταμν. 7..... 10.....

2. March 5. 8.

3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήση;) 1938 (Γεωργ. Υψηλάνη)

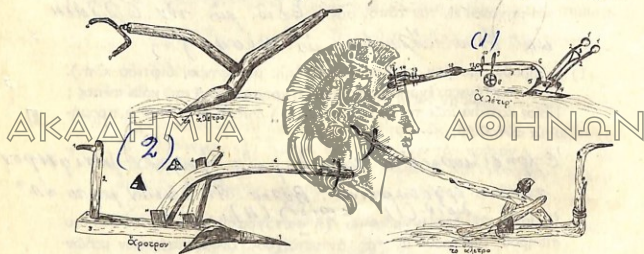
3) Μηχανή θερισμού 1938

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1946.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. 1946.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. *Τὸ ἀντικείμενον εἶναι ὁ βιολογικὸς γὰρ τοῦ τοῦτον. (Τεμερτζή).*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *ὡμοιάσεν μετὶ τοῦ ἁγίου. (2)*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... <i>ῥαβ</i>	6. ... <i>ὄχ</i>	11.
2. <i>Πιρὰν ῥαβ</i>	7. <i>μιτρίν</i>	12.
3. <i>Κοιανὶ ποδαί</i>	8. <i>χλόντζ</i>	13.
4. <i>χλόντζ</i>	9. <i>χίν</i>	14.
5.	10.	15.

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀριθμῆσιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἡ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Η. φερ' φ'ν. πα. πτο. π. / δ'α. δ'α. α'α'α. α'α'α...
 ... ε'ε. πτο. α'α'α. ε'ε. πτο. ... α'α'α...
 πτο. δ'ε. α'α'α. με. πτο. α'α'α. α'α'α...

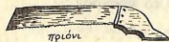
- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... *ομοίαν μετ' αὐτῆς*

6) Ήτο (ή είναι) κατασκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου. *Ητο ξύλινη*

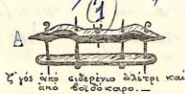
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Συμπάρ (παραχαίν)..... πριόνι (παραχοῦν),
 ρινί (τερπί).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἐχρησιμοποιοῦντο. βου. κά. για καὶ βοδια.*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *π. ἀν. γ. ο. ζ. ε. δ. ε. ο.*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
 ἔχρησιμοποιοῦντο. ἐ. π. καὶ ἀ. πο. γ. ε.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ., λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). ... *ἦτο. ὅ. καὶ α. με. καὶ. ἐ. π. ἀ. πο. γ. ε. ο.*
(1) ὁ. λυ. καὶ. καὶ. ἀ. πο. γ. ε. ο. 2. ζυγόν. ἐ. π. καὶ α. πο. γ. ε. ο.
μαποιοῦντο. ὄργον. περιεδοῦντο. ζευγὴ. βοῶν.
ἔχρησιμοποιοῦντο. διὰ τὸ ὄργωμα

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

..... *ἦτο. ὅ. καὶ α. με. καὶ. οὐ. π. ἀ. πο. γ. ε. ο.*

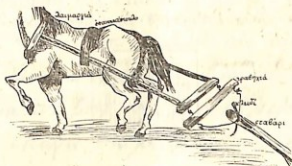
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *ὁ. κρίκος. ὁ. ὁποῖος. βου. κά. για καὶ βοδια.*

ζυγόν. με. καὶ α. πο. γ. ε. ο. ὀνομάσκειται.
(Συνταξίς) ὅ. καὶ α. με. καὶ. οὐ. π. ἀ. πο. γ. ε. ο.

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀ. π. ἀ. πο. γ. ε. ο.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) τήν σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) ; 2) γυναῖκα ; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

Ὁργωνε πάντα ὁ ἄνδρας, ὁ ἰδιοκτήτης... ὁ ἀγρότης...
... ὁ ἀγρότης... δὲ... γυναῖκα... ὁ ἀγρότης... ὁ ἀγρότης...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἐκπονηθῆναι πρῶτον ὁ ζυγὸς ἀπορρίπτεται ἐξ ἐξίσου καὶ μετακινεῖται μετὰ τὴν χεῖρα τοῦ ἀγροῦ. ὁ ἀγρότης ἐκτείνει τὸν βραχίονα διὰ νὰ φέρῃ τὸν ζυγὸν εἰς τὸ ἄροτρον.*

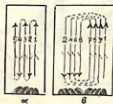
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *μετὰ τὸν ζυγὸν... ὁ ἀγρότης...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὁ γεωργὸς μετὰ τὸν ζυγὸν καὶ τὸν ἀγρότη... μετὰ τὸν ἀγρότη... μετὰ τὸν ἀγρότη... μετὰ τὸν ἀγρότη...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... Ἐξήντητο... π.ρ. 16.6.0.7.3.9.1... περιφ. περιελακίω
..... ὡς... π.ρ. 10... ε.ρ. 1.5.0.9... (β.).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.);

..... Ἐξήντητο... π.ρ. 16.6.0.7.3.9.1... ε.ρ. 1.5.0.9... (ε.σ.ο.ρ.ί.δ.ε.ς.)..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακίαν;

..... Ναι... μὴ... ὡς... ρ.α.μ.ε.λ.α.ν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; Δ.ε.ν. ὑπάρχει... ε.σ.ο.ρ.ί.δ.ε.ς... ε.ρ. 1.5.0.9... π.ρ. 16.6.0.7.3.9.1... ε.ρ. 1.5.0.9... (ε.σ.ο.ρ.ί.δ.ε.ς.)..

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... π.ρ. 16.6.0.7.3.9.1... ε.ρ. 1.5.0.9... (ε.σ.ο.ρ.ί.δ.ε.ς.)..

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . Π.α.λ.ι. . . Ε.α.δ.ε.κ. . . Δ.α.ι. . . Ν.ι. . . Δ.ε.μ.ε.α.α.

Прислужив для второй

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Διὰ τὸν πότον ... 8.10.6.20

για την καὶ τὴν ἐποχὴν διὰ τοῦ ἀγαθόν
τὸ νύκτα τὸν Μάρτιον καὶ διὰ μέρα τοῦ Ἀπριλίου
καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀπριλίου καὶ ἀρχῇ.
Μαίον

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Ἐγὼ κλονέο. γὰρ τοῦ λαοῦ δὲ ὄρεσι φαντα
νύκτα (Μάρτυρ)... δι' ἐλπίδα... ἐν τῷ φῶτι...

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφειθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Requiere ^{de} ²¹ ^{en} ^{los} ^{...} (ver ^{la} ^{...})

4) Πόσα ὀργῶματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διδ. ἀπριλίου 1.2. αὐγ. αὐγ. πρὸς νύκτα καὶ ψυχανθῶν 3 του τοῦ χιόνου.

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Христосъ ꙗкоже ѿбѣщае нѣрривоу паче
о течеши

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

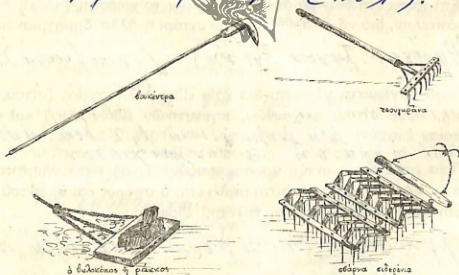
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Εἰς τὸ ἄκρον.*

*πρὸς... βουκέντρον... ἡραποδινεῖτο. μια σιδηρᾶ
αὐχ. πρὸς... ἐχτήκας... τὸν χη. μαι. δι. αὐτῆς...
ἡραποδινεῖτο. τὸ βουκέντρον... ἀπὸ τοῦ χόρτου.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μαι. χι. τ. αὐ. ε. βουκέντρον. ε. φ. α. δ. ε. α. ξ. ν. λ. τ. η. σ. ἢ. β. ὀργωνίας. ε. β. ὀργωνίας.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

*Μέρη τοῦ ἀγροῦ καὶ ὁδὸς διὰ ἡδύμενον καὶ
ἀρρωσθῶν. ἡραποδινεῖτο. μαι. π. α. τ. β. α. π. α. ν.
ἢ μὲ τὸ φανερὸ (ε. π. ε. λ.).*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ἐργ. η. εὐκατανοήτο. ὁ. κωμικός (κωμῆς). ἡ. γέλασα
... τὸ. πῆλιν. (πῆλ). καὶ. τὸ. βωμολοχόρη. (τῶα γέλ).

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

... τὸν. ζευγολάτην. τὸν. βοηθοῦν...
... ἡ. χυταίμα. του. καὶ. τὸ. παιδία.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους. ...

... ὀσπρία. πορὶ. ἑλίκυ. ζυγαριὰ. τὸ. μὲ. κῆρ. ...
... περὶ. βωμολοχόρη. καὶ. τὸ. γέλασα. ...
... καὶ. φανῆ. ... ἐκ. ἑκατόν. ἀμφιπεριελά. καὶ. ὅ. ...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἐργ. η. κωμῆς. καὶ. ἑκατόν. καὶ. τὸ. βωμολοχόρη. ...
... δι. ὅ. δι. ἀπὸ. τὸ. καὶ. τὸ. βωμολοχόρη. ...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασμεῖς (βραγιεῖς) καὶ ἄλλως. Ἐχί. κ. ο. ὅπως. καὶ. πῶς. ...

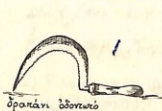
... τὰ. χεῖρ. καὶ. εἰς. (τῶα γέλασα). ζευγολοχόρη. τὸ. μὲ. κῆρ. ...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔθεριζοντο μὲ
 π.χ. μύσση ἢ μὲ γὰ δρεπάνια (μαχαίρ.)
 καὶ ὅποια ἔλααν ἄμμοια μὲ τὸ αἶμα 2.....
 (... γὰρ αἶμα).....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ἔθεριζοντο
 μὲ μύσση καὶ δρεπάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν)... ἢ.....

λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ καὶ π.χ. μύσση καὶ
 ἄμμοια καὶ μορφοῦς.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσετε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἢ.....

χειρολαβὴ τοῦ π.χ. μύσσης καὶ μορφοῦς μὲ ξύλον
 ἐγγύχρυτον καὶ π.χ. ἄλλα μορφοῦς... Ὁ σκελε-
 τὸς τοῦ ἐλέγετο ἀπὸ μύσσης.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τὸ μακρότερον οὐκ ἐκτετακτόν ἐστιν τοῦ χρόνου*

ὁ χρόνος τῆς γ. ὡς ἡ χάρις τοῦ ἐλεήμονος.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Δεν ἐχρῆται τοιαύτη ἐργασία οὐδέ τις κάρυς οὐδέ τις πικρὴ γύρο περιχρῆν.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἐθερίζοντο δὲ ἐν τῷ ὑψηλῷ χαμηλότερα δὲ ἐν ἑνὶ ἀνάκλιτον τοῦ ἀκέρου. Ἀπὸ τοῦ ἑνὸς δὲ ὅλα καὶ ὅλη τριακτα περιέκοπτον δὲ διὰ τῶν κριθῶν.*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐλεγοντο (π.χ. αἰνῶν) ὡς ὅτι ἄθνην.*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Τὰ δράγματα οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ τὰ κοπτεράντων ἐπάνω. ὡς ὡς θεριστὲς παραμένει καὶ δὲν ποῖς ἐκπορεύονται ἄλλα πρόσωπα.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ὅπως ὅπως... ἀπὸ τοῦ ὅπου ὅπως ἐκπορεύονται ὡς ὡς... μαζὶ πόσον...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *τὰ δράγματα αὐτοὶ ἐν κερὰ ἵοντο*
(τ.ε.ε.τ.ε.δ.ε.ε.)

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἐξ ἑρρί. ἵον. καὶ οἱ*
ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες ὡς ἐρρί. δὲ καὶ τὰ παιδία
δὲν ἤρχοντο ἀπὸ ἄλλου κερῆ. ἐπὶ πᾶσι θερισταί.
Κάποι. ἰδιωτικῶς οἱ ἀρχοντοὶ αὐτοὶ ἐξ ἑρρί. δὲ καὶ οἱ
καὶ οἱ γυναῖκες
2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με' ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .. *Ἐάν. γὰρ αὐτοὶ καὶ*
ἄρχοντο. θερισταί. ἐπὶ πᾶσι καὶ ἡμερομισθίον με'
εἶδος τὸ ὅποιον. ἐξ ἑρρί. ἵον. - Σί. τ.ε.ε.ε. ἀντιθέτῳ ἑρρί. δὲ
καὶ... μετὰ φαγητοῦ

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;
Ἐ. φερὸν... καὶ... μετὰ... (ἑρρί. δὲ) καὶ... πᾶσι
παράμην... ἑρρί. δὲ... πρὸς τὰς χεῖρας ἢ... χεῖρας

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ευρεπε να αρχίσουν πάλι μεχάρται. Ζηρωχι-
μων. ερχασαν. ημεραν. Δευτερα.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐργασίνωνται. δούλωσα. γρασίνωνται. παρὰ
 γόν. εὐρίσκων, ἄλλ. ἄρως. ἀνεπιμαί. φοί
 τίτ. ἐργασίαν. ἄλλοι. ἀπ. τῆς. δου. μηχανήων.

- 6) Πού τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινες τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἐπιμὺν. *Μαὶ ὀφθαλμοὶ ἐν μέσῳ ἀδερφότητος ἀγνῶ-*

[illegible]

- δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δευμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Τὸ ὅσον μὲν ἐχρῆζεν

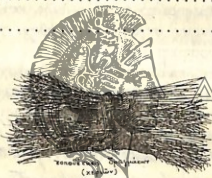
ταυταχράκω. μέ. γο. θέρω. Ταύς. θέρω. μέ.
κου. εράκω. (ταυτέδω). φά. βέν. δ. δέν.
μαί. γοίς. βέν. μέ. γοίς. εράκω. άλλω. βέν.
μαί. άλλω. βέν. μέ. γοίς.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... *τ. α'.....*

*δράχματα... (.....) τὰ ἐπερχεν.
 οὐδὲν... οὐδὲν... καὶ τὰ ἐδένον...
 δεκάτην... πού... καὶ...
 μετὰ... ἀπὸ... ἐπὶ...*

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *Μακά...*

*τὰ δεμάτια... ἐπὶ τὴν... δεμάτια...
 καὶ τὴν... εἰς...
 καὶ... δεμάτια...
 εἰς...
 τὰ δεμάτια...
 εἰς...
 εἰς...
 εἰς...*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἡ φύτευ. ἀπὸ
τὸ. ἔτος. 19. 22. μαρ. πρ. σπορὰ. ἐγίνετο. πρὸν
ἀνοιξιν. εἰς. Σεπτεμβρίου. Πάρισι. (Τ. Σάμια).*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

*Ἐγένετο. πρ. μὲ. πρ. ἄροτρον. πρ. μὲ. τὸ.
πλύν. (πέλ.). πρ. πρ. τράκτω. (τράκτωρ)
πρ. τὸ. (μυλὴρ).....*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ναί. ἐσυνηθίζετο*

*ναὶ τρέφοντα. μὲ. σανόν. τριφύλλι. βίκον... Τὸν σανόν
ἐθερίζον. τὸν. Μάϊον. μὲνα. (χαρτοδέτης.) καὶ. ἀπὸ. τὸν
ἐξήρανον. εἰς. τὰ. χωράφια. τὸν. ἐμμεν. βαλόντων. μὲ. τὰ. μάρρα
1. εἰς. καὶ. ἀνωρῶνα. τὸ. πρῶτον. ἐμμεν. ἐργασίαν. ὅπως. καὶ. τὴν.
ἐμμεν. οὐκ. ἔμμεν. μὲνα. ἢ. ξηραίνον. καὶ. ἐν. ἀποθνήσκον. χέρρι.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ὁ. σανὸς. ἐθερίζετο. τὸν. Μάϊον. μὲ. μὲ. ἔσα.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Η... ζάρωνται... εγίνετο... εις... τό... χωράφι...
 ράφι... Εχρηρί... ζε... με... ζήλωνα... έργων... εόν
 (τ.β.α.τάρ.) και... μαρόπαν... χύμα... εναπαδ...
 μύνητο.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ... δεμάτια... μετ'... φέροντα... εἰς... ἰδιωτὴν... το...
 ποσειάν... τὰ... ἀλῶνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους, λέγεται: θεμνωστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

Ἀλῶνι... ὁ... ἄλωνα... τῶν... συχμιν... τρωμένων...
 εἰς... ἄλωνα... ἄλωνα... (μαρτυρία)

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ναί... ὑπῆρχε... εἰς... ἐγένετο... ἄλωνα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Τὸ... ἀλῶνι... κατεσκευάζετο
 ἐξ... τοῦ... μαρτυρία... καὶ... πρὸς...
 τὴν... μαρτυρία... οἱ... ἀλῶνι...

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. κ. αὐτ. εἰς αὐτὴν... εἶχε... καὶ...
ἰδιωτῶν... ἀλλοτρίων... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ; .. *Τὸ ἀλῳνισμα*
ἔρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου. ἔρχεται ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου.
ἔρχεται ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου.

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀνάλογως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. *Οὐκ ἔστιν ἀλῳνισμα*

ἔστιν ἀλῳνισμα καὶ ἔστιν ἀλῳνισμα...
ἔστιν ἀλῳνισμα καὶ ἔστιν ἀλῳνισμα...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸς τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... *Πρὶν ἀπὸ τοῦ ἀλῳνισμοῦ...*

καὶ ἀπὸ τοῦ ἀλῳνισμοῦ...

ἔστιν ἀλῳνισμα καὶ ἔστιν ἀλῳνισμα...
ἔστιν ἀλῳνισμα καὶ ἔστιν ἀλῳνισμα...

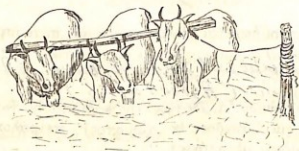
- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασίᾳ τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. *Ἡ προετοιμασία*

καὶ ἡ ἐναρξις...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Η... τοποθετῶν... μὲν... ἐξαιτίας... ἐκείνου... μὲν...
τοῦ... ἐκείνου... πρὸς... τοῦ... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου...
... τοῦ... τοῦ... ἐκείνου...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπυγερὸς
στρουλουργα, δουκάρη, βουκάρη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

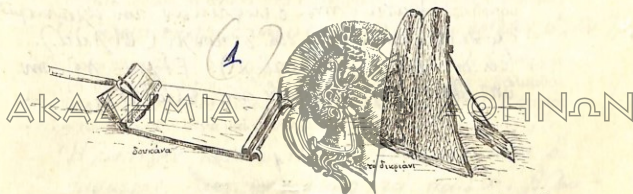
... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου...
... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου...

... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου...
... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου... ἐκείνου...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Τὰ ζῶα.*
ὑποσημνῶ. ἐν τῷ τοῦ ἄρμυιου μὲ ὑνία. τὰ ὅποια
καὶ ὅποια ὑποσημνῶ. ὁ ἄρμυι ἐπὶ τῷ ὄρει...
ἔ. αὐτὸν πρὸς ἐπὶ τοῦ δαυμάτου...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἑν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

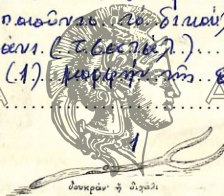
Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

... *Μάλλον εἶναι ἐχρησιμοποιεῖτο... ἢ δαυμάτου*
... περὶ χ. ἄφορον... ἀντικ. ἔργου...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ὁ ἄλωνα-

ρισμός... ἀρχίζει... κατὰ... τὴν... πρῶτη... καὶ...
 ἐργάζονται... οὐρα... τὸ... ἀπὸ... εἰς...
 ῥόγος... μὲν... ποιεῖται... καὶ...
 Πόλιν... φέρει... ἐκ... καὶ...
 μὲν... ἐκ...

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινος τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον, ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .. κατὰ... τὴν... δουκράνι... καὶ...
 ἐργαλεία...
 τὸ...
 ὅπου... (1)...
 ἀκαδημία... ἀθηνῶν

δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ... κατὰ... τὴν... διάρκειαν... τοῦ...
 νιόμοῦ... ὁ... ἐρρίπτει... ἐν...
 ἄλωνα...
 τῶν...
 τῶν...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Μάλλον... ὅπου...
 ὅπου...
 23:.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.)... *Δεν ἔχρησιν εἰς ποσὶν εἰδῶν*
διὰ τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων...

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν σπορῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ὁμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ...

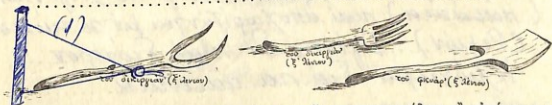
Διωφορα... τραγώδεις... οὐδ' ἐμὲ... ἐχέειν
ἐχέειν... μέ... γὰρ... οὐκ ἐν νύκτι...
... ἡ... δὲ... ἐπιχέρις...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ...

... ἡ... δὲ... ἐπιχέρις...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...
... ἐλάνι... ἐλάνι... ἐλάνι...
... ἐλάνι... ἐλάνι... ἐλάνι...
... ἐλάνι... ἐλάνι... ἐλάνι...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *P. εναντιωμένη*

6. περὶ... ἡν... ἐκ... Μετὰ... ἐκ... ἡν...
 6. περὶ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ...
 6. περὶ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ...
 6. περὶ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ... ἐκ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.. *Τ.ὸ ἀνέμισμα ἐκ τοῦ
να. μέ. καὶ ζύζανου.. ἐκ. πρ. αἰν. (Τ.ὸ ἀνέμισμα).....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Πιχνοὺν καὶ αἱ ἀνδρὺς καὶ αἱ
 γυναικες.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χάρδρα τ' ἐφύχρα καὶ σπέρχοντι λίσσονται
(πυλάμα) καὶ ἀποχρίσονται μετὰ σπύροντο
(σπέρνόν)... Ἐγένετο δὲ καὶ δεύτερον...
ἀλμύκισμα διὰ τὰ πυλάμα...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευ̐ξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἀλ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα) διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 χιζέται τοῦτο *ἐ. χίνετο... δ.ε... ὀψως... καί...
 ..τό... πρῶτον*

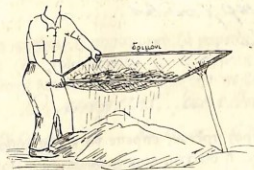
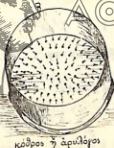
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἐχίνετο διὰ μεμινέματος
 ἐαίρων καὶ γυναίμας τὸν καρπὸν καὶ τὸν
 ἐπηρεύσαν· ἀπὸ τοῦ χυμωμάτικου.....*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

..... *περιγρ. ἀφορμεν ἀνωτέρω*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ :

*ὁ καρπὸς... γίνεται
σωρός (μονόφυλλο) καὶ γὰρ συνήθεια
πλύναν (φτυάρι) εἰς ὅσον πλν. κορυφὴν
του. ἐμφανηκε καὶ γὰρ ἐν φτυάρισματι
ἀποβολὴ εἰς... συνήθεια... προεβλήθη εἰς ὑπό
του... γεωργοῦ*

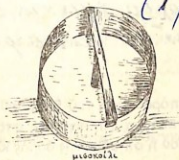
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *ἡρ. γ. α. εἰς φασ. α.*

ἐν... ἀποθήκῃ

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Εἰματα καὶ λουτρο
μετὰ τὰ ἐξυγιαντικά ἐξυγιαντικά δέματα ἐξήντητο μὲ ἐν
ὕδατος δοχεῖον... τὸ ποτὶ τ. Ρωμική μενίσσα. Ἐχωροῦ
6 εἰ. δι. 13. ἐκείνη... ὠμοίωται μὲ τὰ ἐπ' αὐτῷ. 2

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) Κατὰ τὸν ἰχνογράφο δὲ... τὸ

... ἐξυγιαντικά καὶ τὸ παπαδιάτικο.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... Ο. καρπὸς... ἀποθηκεύετο... εἰς

τὰ ἐξυγιαντικά καὶ... μέτρα... τῆς... καὶ
... βοτάνης... λακκοῦ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... τοῦ ἀχύνον ἀποδομῆναι
 τοῦ κῆ. τοῦ ἐκχυρῶναι. ... καὶ ἐμαρξάντο.
 φεγγάρτοι. βαρῶ. μαρῶ. παρῶ. ...
 τοῦ ἐμφοῦν ἀρῶναι.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
 ... ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγένετο ἀπὸ
 διαλεγῶν καὶ ἐμάχων. ... καὶ τὸν ἐφίεσκον.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μάρμαρα ἐγένετο καὶ τοποθετεῖται εἰς τὸ
 εἰκονοστάσιον. ... ἔχον ἐκείνη ἐκκενῶ καὶ το
 πορνοῦνται ἐπὶ τῆς

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Δ'. ΕΘΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἄναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Δ. ε. ... ὑ. π. ... χ. ...
 τοιούτον. ἔθιμον. ... εἰς ...
 ... π. ε. ... χ. ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΕΙΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΒΑΤΑΛΙΟΝ ΤΗ ΦΑΡΑΚΟΥ
ΕΠΙΘΕΡΜΙΣ ΑΝΜΟΤΙΚΗ ΕΤΕΡΕΩΣ
ΠΕΡΙΘΕΡΜΙΑΣ ΚΙΑΚ.

Από. Πρωτ.

87

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΟΝ Ε. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΙΣ ΗΛΙΟΠΟΛΕΩΣ

